

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค : ศึกษากรณีธุรกิจคลินิกเสริมความงาม
ชื่อผู้เขียน	นัชชา เวทย์วิไล
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

คลินิกเสริมความงามตามที่คุณศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หมายถึงสถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ให้บริการด้านความสวยงามโดยวิธีการต่างๆ เช่น ให้ยาทา ให้ยารับประทาน เลเซอร์ ฉีดยาหรือสสาร รวมถึงสอควัดใดๆ เข้าไปในร่างกาย เพื่อผลลัพธ์ทางด้านความงาม แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการศัลยกรรมความงามอันเป็นการมุ่งเน้นปรับปรุงโครงสร้างภายนอกของร่างกายโดยใช้วิธีการผ่าตัดเป็นหลัก

จากการศึกษาพบว่ากฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดังกล่าว ได้แก่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่3) พ.ศ. 2556 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 และพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามาตรการทางกฎหมายต่างๆ เหล่านี้ยังไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองผู้บริโภคจากการเข้ารับบริการคลินิกเสริมความงาม โดยในบางเรื่องยังไม่มีกฎหมายควบคุม ในบางเรื่องมีกฎหมายควบคุมแล้วแต่กฎหมายยังมีช่องว่างอยู่ ซึ่งผู้ประกอบการก็ได้อาศัยช่องว่างของกฎหมายดังกล่าวกระทำการเอาเปรียบผู้บริโภค หรือในบางเรื่องมีกฎหมายควบคุมแล้ว แต่เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายยังไม่มีประสิทธิภาพ บทลงโทษยังไม่รุนแรงเพียงพอ หรือการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษของเจ้าหน้าที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนชัดเจน

เมื่อได้ศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจคลินิกเสริมความงามแล้ว ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นและสมควรที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายพร้อมทั้งกำหนดมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคจากการเข้ารับบริการธุรกิจคลินิกเสริมความงามให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน โดยใคร่ขอเสนอแนะว่าควรกำหนดให้คลินิกเสริมความงามเป็นธุรกิจที่ต้องมีการควบคุมเป็นพิเศษและกำหนดคุณสมบัติของ

แพทย์เอาไว้โดยเฉพาะ อีกทั้งยังควรกำหนดให้มีการจำแนกประเภทของเครื่องมือแพทย์ตามระดับความร้ายแรงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายของมนุษย์พร้อมกำหนดคุณสมบัติของผู้ใช้เครื่องมือดังกล่าวเอาไว้ด้วย สำหรับในเรื่องการโฆษณา เห็นควรกำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งความผิด และผลักดันให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้มีองค์การคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการเยียวยาความเสียหาย ควรกำหนดให้โครงการตราสัญลักษณ์เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคมีลักษณะเป็นมาตรการประกันภัยภาคบังคับ และให้นำระบบการชดเชยความเสียหายโดยไม่ต้องพิสูจน์ความผิดมาใช้เพื่อเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นให้กับผู้ได้รับความเสียหายการเข้ารับบริการธุรกิจคลินิกเสริมความงาม นอกจากนี้ในการควบคุมธุรกิจคลินิกเสริมความงาม เห็นว่าควรแยกคลินิกเสริมความงามออกจากคลินิกเวชกรรม ทั้งในเรื่องเอกสารการยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการ และในเรื่องระดับความเข้มงวดในการตรวจและอนุญาตให้ประกอบการ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษามรยาทและจรรยาบรรณของพนักงานผู้ให้บริการในธุรกิจดังกล่าวเอาไว้ด้วย

Thesis Title	Legal Measures of Consumer Protection Right : A Case Study of Cosmetic Clinic Industry
Author	Natcha Watewilai
Thesis Advisor	Associate Professor Paitoon Kongsomboon
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

The definition of a “Cosmetic Clinic” in this research is a sanatorium that does not accept inpatients. It provides any beauty treatments that do not concern surgical procedure or operation that aims to transform a human’s body. This shall include the use of vanishing cream, radiation, the injection of medicine or other matter, the insertion of any matter inside the body for the purposes of beautification.

The study indicates that the laws that are relevant to the cosmetic clinic business in Thailand are Civil and Commercial Code, Civil Procedure Code, Consumer Protection Law B.E. 2522, Consumer Protection Act (Edition 3) B.E. 2556, Consumer Case Procedure Act B.E. 2551, Medical Device Act B.E. 2551, Medical Profession Act B.E. 2525, and Sanatorium Act B.E. 2541. The study also shows that the laws do not suffice for protecting consumers who use cosmetic clinic service. The existing laws do not solve some legal issues. Even if there is the law, there is still a loophole that business owners use to exploit the consumers. It is also discovered that the law enforcement is not strict enough and the authorities do not have a strict measure to judge the punishment. Compared to the international law regarding Consumer Protection for cosmetic clinic consumers, it is necessary for Thailand to amend some law and regulate legal measures to protect consumers who use cosmetic clinic services so that the law is more effective and relevant to the Thai society in this era.

Compared to the international law regarding Consumer Protection for beauty clinic consumers, it is necessary for Thailand to amend some law and regulate legal measures to protect consumers who use beauty clinic services so that the law is more effective and relevant to the Thai society in this era. It is recommended that beauty clinics must be strictly controlled and

physicians working in a beauty clinic must be qualified. Moreover, medical equipments should be classified based on the level of risk that might be dangerous to humans. In terms of advertising, a guideline should be determined for officials in order to use discretion rightfully and appropriately when it comes to legal judgement. Apart from that, a Consumer Protection Act for Independent Entity should be carried forward so that there is a Consumer Protection department that is independent from the government. In regards to compensation, the Consumer Protection logo should be considered as a compulsory insurance measure. The no-fault compensation should be used to cure early-stage injuries for patients who are victimized by illegal beauty clinics. Furthermore, it's being agreed that the beauty clinic should be separated from medical clinic both in terms of business license documentation and levels of strictness to grant the license. An ethical and moral guidelines should also be determined for all stakeholders in the clinical industries.